Muskátlizene

Jellegzetesen vajdasági magyar szónak minősül a XX. század nyolcvanas éveiben létrejött muskátlizene főnév: Az ifjúsági otthon udvarán felállított sátrakban egész nap szólt a muskátlizene. – Zenés produkció lesz, a zenei anyagot a tervek szerint a muskátlizene szolgáltatja. – Abból a házból, ahonnan zsoltárok, szent énekek, lágy harmónium hangja szállt a magasba, utóbb muskátlizene bömbölt, felnőtt-tartalmú videót vetítettek. – De lépjünk odébb, hisz egy elsötétített teremből, nem csalódás, szerb muskátlizene szól. – Azóta azonban nagyot fordult a világ kereke, mert a magyarnóta-éneklés kihalóban van. A helyét átvette ez a muskátlizene. – A zenekar által megszólaltatott sok-sok muskátlizene kíséretében a tánc, a gesztusok nyernek hangsúlyos szerepet. – Az asztali nóták és a muskátlizene ismert taktusai a helytelenítést rögtön jóváhagyássá alakították. – Teret hódít a muskátlizene, a lakodalmas hangvételű szórakozás.

Magyarországon lakodalmas rocknak nevezik azt a műnépzenei irányzatot, amelyre a munkátlizene megnevezés vonatkozik. A lakodalmas rock magyar változatát az Ürményházáról Temerinbe települt Bugyi-testvérek hozták létre nyolcvanas években. A fiúk eleinte apjuk kocsmájában, majd bálokon és lakodalmakban muzsikáltak, repertoárjukon főleg magyar nóták és csárdások szerepeltek, de olykor-olykor rockzenét is kevertek a hagyományos számok közé. Miután megalapították a 3+2 együttest, sorra mutatták be újabbnál újabb műnépdalaikat (Halvány őszi rózsa, Csipkés kombiné, Kicsiny falum, Egy asszony miatt vagyok ilyen léha stb.). Nemcsak a helyi rádiók közvetítésével értek el sikereket, hanem kiadott lemezeik által is. A lemezek jelentős része Magyarországon talált gazdára. A 3+2 együttest népszerűségben követte a Sógor együttes, az Édes Csók, a II. Félidő, a Szivárvány, az Eridanus, az Echo, az Inci és a Nótafa, a Sanyi és a Cicák, a Zsíros Kenyér stb. Annak, hogy a magyar lakodalmas rock nem Magyarországon jött létre, abban lelhetjük a magyarázatát, hogy a délszlávok körében már a hatvanas évektől kezdve dívott a műnépdal („novokomponovane pesme"), és ez hatott a vajdasági magyar mulatós zenére.

A muskátlizene összetétel előtagja, a muskátli nem pusztán egy virágnemzetség neve, hanem a magyar népiesség jelképe is, annak nyomán, hogy a magyar parasztházak ablakában a XIX. század óta kedvelt cserepes virág a muskátli. Olykor még a muskátli főnév is átveszi a 'lakodalmas rock' jelentést: Rockot és muskátlit hallgat a vajdasági magyar. – Minden második lehúzott ablakú autóból „muskátli" szól.

Molnár Csikós László